

Nasjonal ramme for vindkraft på land – svar på høringsbrev fra NVE med svarfrist 01.10.2019.

Naturvernforbundet i Finnmark / Finnmárkku luonddugáhttenlihttu (NVFF) viser til mottatt høringsbrev fra NVE hvor det står følgende: «NVE har etablert et kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft. Det er publisert 21 temarapporter».

19 juni 2018 deltok Naturvernforbundet på et nasjonalt seminar i regi av OED og NVE om deres arbeid med nasjonal ramme for vindkraft på land. Vi tar med fire plansjer fra presentasjonen på dette møtet:

Hva er NVEs oppgave?

- Levere et forslag til nasjonal ramme innen 1. mars 2019
- Nasjonal ramme har to deler
 - Forslag til best egnede områder
 - Kunnskapsgrunnlag
- Forslaget skal være et faglig råd
- Involvere andre etater
- Involvere bransje og andre interessegrupper
- Involvere lokale og regionale myndigheter

Olje- og energidepartementet

Naturvernforbundet i Finnmark har sin særegne styrke i de tre siste punktene på neste plansje:

- 3) Erfaringsbasert kunnskap inkludert samisk tradisjonskunnskap
- 4) Regional kunnskap
- 5) Lokal kunnskap

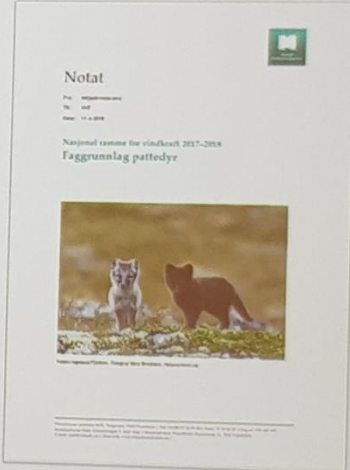
Kunnskapsgrunnlaget

- Vitenskapelig kunnskap
- Forvaltningsrettede rapporter
- Erfaringsbasert kunnskap
- Regional kunnskap
- Lokal kunnskap

Miljødirektoratet ble oppnevnt til samarbeidspartner med NVE, og skulle utrede bl.a. tema «andre pattedyr» som bl.a. omfattet fjellreven – en kritisk truet art i Norge.

Andre pattedyr

- Påvirkning:
 - Fragmentering og tap av funksjonsområder
 - Forstyrrelse gjennom økt aktivitet i planområdet
- Effekt:
 - Mulig redusert reproduksjon
 - Økt sårbarhet
- Faglige utfordringer:
 - Vektleggingen av truede rovdyr, med svært aktiv og streng bestandsstyring
 - Sensitive data

MILJØ
DIREK

Og til slutt tar vi med NVE sine ønsker for høringsrunden.

Hva ønsker vi?

- Faglig informasjon om viktige regionale interesser som
 - Ikke er fanget opp gjennom eksklusjonsrundene
 - Ikke blir fanget opp av de involverte statlige etatene
- Eksempler
 - Viktige regionale friluftslivsområder
 - Regional bestandsutvikling for en viktig art
 - Samlet inngrepssituasjon for et reinbeitedistrikt
- En forsikring om at vi har fått med oss det som er relevant

Et bilde fra innspillmøte i Hammerfest 17.06.2020, hvor lederne i Naturvernforbundet i Nordland, Troms og Finnmark deltok. Likeså representanter fra lokallagene i Vest-Finnmark og Porsangerfjorden. I tillegg deltok generalsekretæren i Naturvernforbundet og regionalsekretæren, samt nytilsatt rådgiver for naturmangfold.

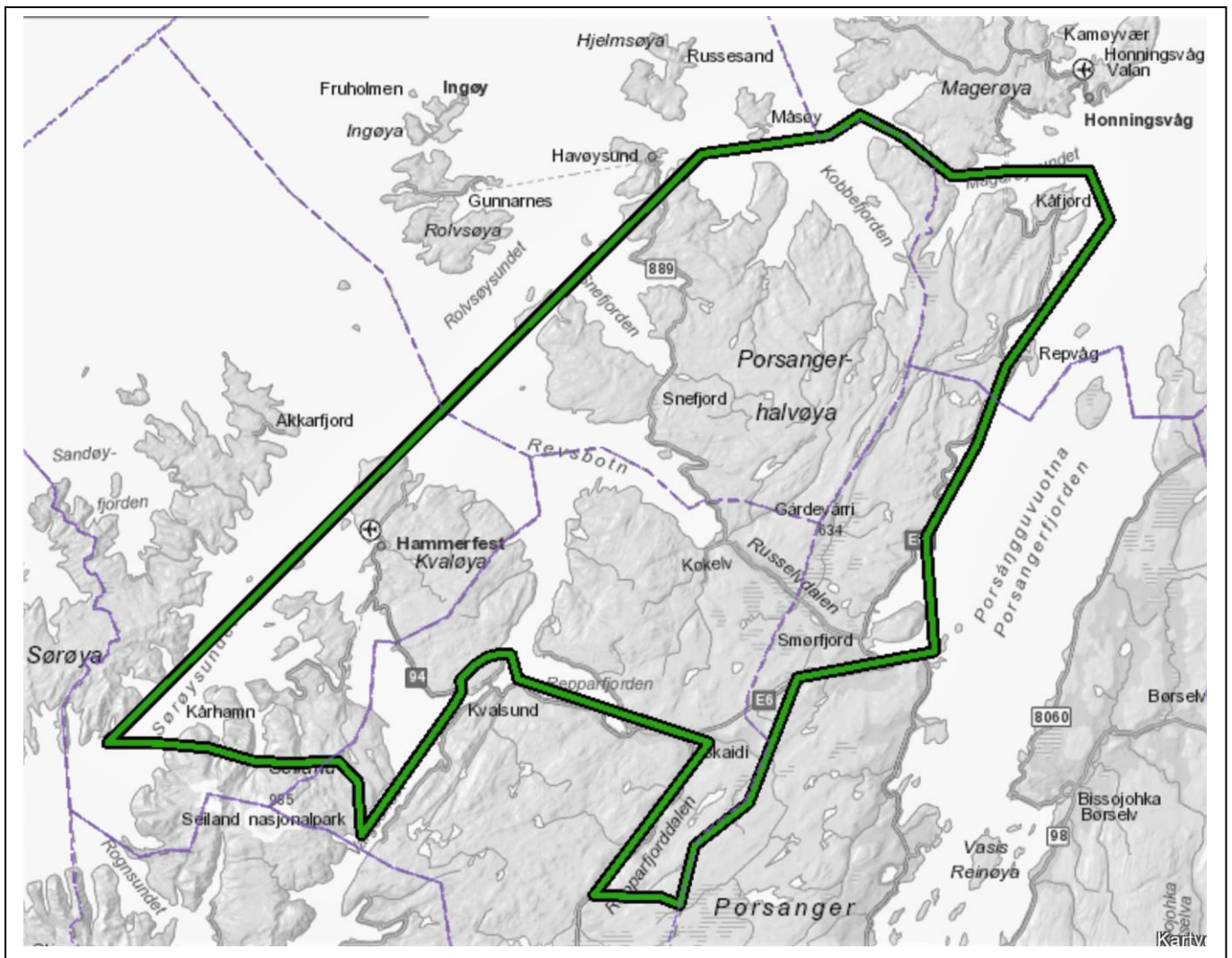

På bakgrunn av disse to omtalte møtene og høringsbrevet avgir vi vår høringsuttalelse. Viktig forankring for uttalelsen er naturmangfoldloven og finnmarksloven. Mange av våre tillitsvalgte har i en årrekke deltatt i kampen mot vindindustriens aktivitet i Nord-Norge.

Vi uttaler oss om det eneste området i Finnmark som er utpekt som egnet for vindindustri i Finnmark. Området har fått betegnelsen **44 Vest-Finnmark**, og omfatter kommunene Hammerfest, Kvalsund, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Totalt ikke-ekskludert areal 2400 kvadratkilometer.

Vi har tatt til etterretning at på NVE sin hjemmeside står følgende beskjed datert 22.05.2019: **«NVE vil ikke behandle meldinger eller søknader om etablering av vindkraftverk før nasjonal ramme er fastsatt.»**

Dette betyr konkret at prosessen omkring Davvi vindindustriprosjekt er satt på pause inntil den endelige rammen for vindindustri på land er fastsatt. Ifølge dette forslaget blir Davvi vindindustriprosjekt utenfor nasjonal ramme, og dermed ikke realisert, såfremt det ikke kommer politisk press som endrer den nasjonale rammen i Finnmark, eller at vindindustrien vinner fram med kravet om skrotting av hele den nasjonale rammen, grunnet stor motstand rundt om i landet.

Den ene delen av NVEs forslag til nasjonal ramme for vindkraft er et oppdatert kunnskapsgrunnlag om hvordan vindkraftverk kan påvirke miljø og samfunn. Kunnskapsgrunnlaget består av del C i hovedrapporten og **21 temarapporter**.

Ni av temarapportene er utarbeidet av Miljødirektoratet og Riksantikvaren. NVE har hatt ansvar for resten av rapportene, i dialog med andre myndigheter.

- [Miljødirektoratet: Annet dyreliv](#)
- [Miljødirektoratet: Flaggermus](#)
- [Miljødirektoratet: Friluftsliv](#)
- [Miljødirektoratet: Fugl](#)
- [Miljødirektoratet og Riksantikvaren: Landskap](#)
- [Miljødirektoratet: Naturtyper](#)
- [Miljødirektoratet: Sammenhengende naturområder](#)
- [Miljødirektoratet: Villrein](#)
- [NVE: Andre tema](#)
- [NVE: Drikkevann og forurensning](#)

- [NVE: Elektronisk kommunikasjon](#)
- [NVE: Forsvaret](#)
- [NVE: Iskast](#)
- [NVE: Klimaavtrykk og livssyklusanalyser](#)
- [NVE: Lokal og regional næringsutvikling](#)
- [NVE: Nabovirkninger](#)
- [NVE: Reindrift og annen samisk utmarksbruk](#)
- [NVE: Reiseliv](#)
- [NVE: Sivil luftfart](#)
- [NVE: Værradarer](#)
- [Riksantikvaren: Kulturminner og kulturmiljøer](#)

Naturvernforbundet Finnmark har vurdert 7 av de 21 temarapportene som meget aktuelle for Naturvernforbundet i Finnmark sitt hørings svar:

Temarapport **Fugl**

Temarapport **Lokal og regional næringsutvikling** – med fokus på konsekvenser for hytteutbygging samt Jakt og fiske som næring

Temarapport **Reiseliv**

Temarapport **om reindrift og annen samisk utmarksbruk**

Temarapport **Iskast**

Temarapport **Friluftsliv**

Temarapport **Annet dyreliv.**

NVE ønsker et hørings svar som viser hvordan man vurderer de ulike temarapportene i forhold til den konkrete situasjonen i område «44 Vest-Finnmark», som omfatter kommunene Hammerfest, Kvalsund, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Videre fra samme brev: «NVE har lagt vekt på å unngå konflikter med viktige naturområder, og tatt betydelige hensyn til aktuelle tema, for eksempel friluftsliv, støy, fugle- og dyreliv, kulturminner og reindrift.»

Fra temarapport Fugl:

«Når det gjelder ugler er særlig hubro og snøugle vurdert som utsatt for vindkraftutbygging. Disse artene er særlig sårbare for forstyrrelser ved hekkelokalitetene og avhengig av gode jaktområder for å gjennomføre vellykkede hekkinger.»

I omtalte område Porsangerhalvøya er det vanlig med observasjoner av snøugle i gode smågnagerår. (kilde – lokale kunnskapsbærere med tradisjonskunnskap innhentet over mange tiår).

I rapporten står det om hønsefugl:» Fjellrype og lirype er nå oppført som "nær truet" på den norske rødlista for arter, i tillegg til at de har status som ansvarsarter.» **Fálesrášša vindkraftverk** fikk avslag på konsesjon – fra pressemelding 02.03.2015: «Olje- og energidepartementet har i dag tatt til følge klagen på NVEs konsesjon til Fálesrášša vindkraftverk i Kvalsund, Finnmark.»

NRK Sapmi skriver om snøugla og reindrift 13. januar 2013:

<https://www.nrk.no/sapmi/snougla-viktigere-enn-vindmoller-1.10870771>

Fra OED sin pressemelding 02.03.2015: «Aurora Vindkraft AS sin søknad om Kvalsund vindkraftverk er avslått på grunn av konsekvenser for reindrift og naturmangfold. Aktuelle hekkelokaliteter i Finnmark synes derfor å være av større viktighet enn tidligere antatt med hensyn til artens overlevelse i Norge. En forventet temperaturøkning vil kunne gjøre denne tendensen enda mer markant.»

Porsangerhalvøya er også kjent som et svært godt område for både fjellrype og lirype.

NVFF konkluderer: Observasjon av hekkende snøugle var et viktig argument for å trekke tilbake konsesjonen til **Fálesrášša vindkraftverk**, men nå konkluderer NVE med at området er egnet for vindindustri. Dette er særs inkonsekvent, og det er også en rekke observasjoner av snøugle i hele dette området fra lokalbefolkningen. Dette kommer inn under de tre kategoriene hvor NVE ønsker mer kunnskap: Erfaringsbasert kunnskap, Regional kunnskap og lokal kunnskap. Flere av NVFF sine medlemmer kjenner dette området svært godt, og snøuglas tilstedeværelse i gode smågnagerår er ikke omstridt.

Temarapport Lokal og regional næringsutvikling:

«NVE mener at jakt og fiske som næring kan være en viktig interesse i enkelte vindkraftsaker hvor grunneier tilrettelegger for slik utmarksbasert virksomhet på sin eiendom. Endret opplevelse kan gjøre at et område blir mindre attraktivt, og at inntekter knyttet til jakt og fiske kan bli redusert.»

Her har NVE ikke vurdert de spesielle forholdene her i Finnmark med FeFo som den dominerende grunneieren. Dette er en alvorlig mangel som må rettes opp.

Om hyttebygging fra rapporten, som er meget aktuelt i forhold til Repparfjorddalen. Sitat:» Flere norske vindkraftprosjekter har vært planlagt i, eller i nærheten av, områder hvor det er lagt til rette for hytteutbygging og fortetting av eksisterende hyttefelt. Flere kommuner, spesielt i fjell- og innlandet, satser stort på hytteutbygging, og har i kommuneplanen avsatt areal til dette formålet. I markedsføringen av et område fokuserer hytteutviklerne gjerne på **verdier som stillhet og urørt natur**. Dette er **verdier som kan påvirkes** av vindturbinenes synlighet og støy fra vindkraftverket.» (Våre uthevinger).

NVFF konkluderer: Utrederne har ikke tatt hensyn til finnmarksloven. Det er allikevel liten tvil om at et vindindustriområde i Repparfjorddalen vil ha negativ innvirkning på næringsvirksomheten i området.

Temarapport Reiseliv

«Reiselivsnæringen er en næring i sterk vekst både i Norge og internasjonalt. Det er derfor reisemål med nasjonal verdi, eller stor regional verdi, som vil være relevante for disse analysene. Vi vil også fokusere spesielt på reisemål der vi mener at reiselivsinteressene er sårbare for vindkraftutbygging.

Reiselivsnæringens andel av verdiskapingen i privat sektor er klart størst i Nord-Norge og i Sogn og Fjordane, og reiseliv er et prioritert satsningsområde for næringsutvikling i distrikts-Norge.

Stadig flere aktiviteter finner sted på vinteren, som for eksempel nordlysturismen i Nord-Norge som er mangedoblet de siste årene. I årene 2006-2016 var det en femdobling i antall utenlandske gjestedøgn i Nord-Norge. Reiseliv er en stadig viktigere næring for Norge, og NVE legger til grunn at urørt natur og landskapsopplevelser er et viktig fortrinn for den norske reiselivsnæringen.»

NVFF vil trekke fram NHO Reiseliv sin høringsuttalelse. Der vises det til de 175 000 arbeidsplassene i den raskt voksende reiselivsbransjen. (Link til NHO Reiseliv sin høringsuttalelse:

<https://www.nhoreiseliv.no/vi-mener/vindkraft-vindindustri/>)

NVFF konkluderer: Vinindustriområder vil generelt ha negativ innvirkning på reiselivet – jamfør NHO reiseliv sin uttalelse. I tillegg vil økoturisme – som er småskala reiseliv, bli rammet ekstra hardt – da stillhet og inngrepsfri natur er en viktig del av dette reiselivskonseptet.

Temarapport om reindrift og annen samisk utmarksbruk

Her siterer vi fra landsstyret i Naturvernforbundet sitt vedtak av 03.06.2018: «Naturvernforbundet krever at tamreinens leveområder kommer inn under kategorien harde eksklusjoner, hvor vindindustrien får automatisk avslag. Naturvernforbundet mener at ved all utbygging av fornybar energi må det tas særskilt hensyn til naturmangfold, folkehelse, landskap og tradisjonelle naturbaserte næringer. Vindkraftverka vil føre til omfattende inngrep i natur uten tidligere inngrep, noe som vil medføre betydelig skade på plante- og dyreliv og ødelegge områdenes bruksverdi i forhold til friluftsliv og utmarkshøsting.

Omtrent halvparten av vindkraftanlegga som er bygget ut, er i reinens leveområder. Arbeidet som nå pågår med å fastsette aktuelle utbyggingsområder kan føre til enda større press på naturgrunnet, og kommer i tillegg til en lang rekke andre inngrep, arealtap og en stadig større trussel fra klimaendringer.

Utbyggerne hevder at vindkrafta ikke er til skade for reinen, noe som er sterkt omstridt. Statkraft skriver i sin utredning om Nordkyn vindpark: "Studiene som har blitt gjennomført til nå har imidlertid støttet en hypotese om at vindparker har liten eller ingen effekt på reinsdyr." Denne påstanden er stikk i strid med erfaringene til reinieiere i områder med vindkraft. Naturmangfoldsloven sier at erfaringskunnskap skal vektlegges. I 2017 kom en rapport i forbindelse med vindkraftutbygging på Fosen i Trøndelag. Her er oppsummert erfaringer med vindkraftverk som allerede er bygd ut i reinbeitedistrikt: "Intervjuer av reinieiere fra 7 distrikt i Norge der det har vært foretatt utbygging av i alt 8 vindkraftverk viser også til konsistent store tap av beiteområder, såvel som trekk- og flyttlei der relevant, i minst syv til åtte tilfeller..." Flere planlagte vindkraftverk har blitt avslått av hensyn til reindrift og villrein. Likevel fortsetter planlegginga for fullt og skaper stor usikkerhet for framtida.

Reindrift er både ei viktig næring og leverandør av kjøtt, skinn og andre produkter, og en bærebjelke for samisk kultur og språk. Reindrift er avhengig av større sammenhengende naturområder uten større tekniske inngrep, områder som også er viktig for naturmangfoldet. Den norske staten er etter norsk lov og internasjonale konvensjoner forpliktet til å sørge for bevaring av naturgrunnet for samisk kultur. Dette kommer bl.a. fram av Grunnlovens § 108, naturmangfoldloven og konvensjoner som ILO nr. 169 og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter.

Landsstyret i Naturvernforbundet krever derfor at reindriftsområder kommer inn under kategorien harde eksklusjoner, hvor vindindustrien får automatisk avslag.»

Vi tar også med et sitat fra et leserinnlegg fra Naturvernforbundet Porsangerfjorden i avisa Sáгат 30.7.2019: «Porsangerhalvøya brukes i dag av folk bosatt i kommunene rundt, og av mange tilreisende. Utmarkshøsting er en viktig aktivitet – både isfiske på vårvinteren, og fiske, bærplukking, urtesanking og friluftsliv av mange slag. I tillegg bruker reindriftsnæringen området, samt at området er viktig som en del av naturgrunlaget for sjøsamisk kultur.»

NVFF konkluderer: Vindindustriområdet kommer i sterk konflikt med både reindrift og annen samisk utmarksbruk, og må derfor bli omfattet av hard eksklusjon.

Temarapport Iskast

«I alle vindkraftverk som bygges i Norge kan det i perioder dannes is på vindturbinene. Denne isen kan falle ned eller kastes fra turbinen. Is som faller eller kastes fra en vindturbin, kan representere fare for mennesker, dyr, materiell og infrastruktur som befinner seg nær turbinen.»

Leif Arne Jåma – reindriftsutøver på Fosen, skriver etter informasjonsmøte om iskast: «MEN meteorologen fra Kjeller vindteknikk (Øyvind Byrkjedal) kunne fortelle noe helt annet. Noen av vindturbinene har avisningsanlegg, men ikke alle. Det vil forekomme iskast fra BEGGE typer rotorblad. Ifølge deres beregninger vil det forekomme iskast i perioder opptil 20 (!) ganger i vinterhalvåret. Hundrevis av isklumper i varierende størrelse vil bli slynget ut i 200 km/t. En isklump kan veie opptil 13 kg, og isklumper fra 150 gram og oppover er dødelige ved treff i hodet. Hver vindturbin må ha en sikkerhetsavstand på 300 meter. Faren for iskast oppstår fra 0 til 100 % på kun 2 timer.»

NVFF konkluderer: I dette kystnærme området vil iskast bli et betydelig problem for mennesker og dyr. Spesielt det tradisjonelle isfisket om vårvinteren vil bli hardt rammet av dette, samt at det til tider blir umulige arbeidsforhold for reindriften.

Temarapport Friluftsliv

Sitat fra innledningen i rapporten: «De dypeste røttene til det norske friluftslivet er knyttet til jakt, fangst, fiske, høsting og sanking av utmarksressurser. Friluftslivet i Norge har sterke røtter i prosessen rundt oppbygging av en nasjonal identitet og kampen for nasjonalt selvstyre som startet på slutten av 1700-tallet og fortsatte utover på 1800-tallet. Flere av de store friluftslivsorganisasjonene ble dannet på siste halvdel av 1800-tallet, og var med det viktige bidragsytere for å skape det friluftslivet vi kjenner i dag.»

Som motvekt til disse påstandene siterer vi fra en forskningsblogg ved Nord Universitet: «Yngvar Nielsen (1843–1916) var historiker og geograf. I 1877 ble han bestyrer for Universitetets etnografiske museum i Kristiania. Fra 1890 var han professor i etnografi og geografi ved universitetet. Han var formann i Den norske turistforening 1890–1908. I 1879 gav han for første gang ut *Reisehaandbog over Norge*. Den kom i 12 utgaver fram til 1915. En praktisk reisefører, visstnok omtalt som «Yngvar», en slags forløper for NAFs veibok.»

«For DNT er han uten tvil blant heltene, en pioner i utvikling av norsk turisme. Vandringer på fjell og vidde kom til å stå høyt i borgerlige og akademiske kretser. En gruppe som nok så på deler av

lokalbefolkningen med et eksotiserende og objektiverende blikk. La meg sitere fra Yngvar Nielsens Reisehaandbog av 1883: «Røroslapperne ere de sydligste af de nomadiserende Lapper, men selv for Lapper at være staa de paa et lavt Trin. Meget skiddenfærdige» (s. 418)»

I *Erindringer fra et halvt Aarhundredes Vandreliv* (1909) ser Nielsen tilbake på noen av sine mest spennende oppdagelsesreiser, blant annet i Finnmark i 1863. Samene levnes ikke mye respekt, men de var nyttige som veivisere langs ruter som ikke tidligere var gått «hverken af Normænd eller Kvæner». En av veiviserne, en «ægte typus for en Fjeldfin» beskrives slik: «skidden og fæl [...] med smaa, rullende Øine, langt uredt Haar, en ægte Vild» (s. 112).

Link til dette blogginnlegget: <https://blogg.forskning.no/i-grenseland-sorsamisk-i-midt-norge/dr-yngvar-nielsen--helt-eller-skurk/1097863>

NVFF konkluderer: Kong Harald sa følgende under åpningen av Sametinget 1997: «*Den norske stat er grunnlagt på territoriet til to folk - nordmenn og samer. Samisk historie er tett flettet sammen med norsk historie. I dag må vi beklage den urett den norske stat tidligere har påført det samiske folk gjennom en hard fornorskningsspolitikk*».

Rapporten om Friluftsliv tar overhodet ikke hensyn til kongens uttalelse eller norsk lov. Denne temarapporten må skrives på nytt, og ha en klar todeling – en del sør for samisk tamreindrift, og en del hvor man hensyntar samisk tamreindrift og et ikke-nasjonalistisk norsk friluftsliv.

Temarapport Annet dyreliv

«Fjellreven er et av Norges mest truede pattedyr og direkte utrydningstruet.»

«Årsakene til at fjellreven fortsatt er fåtallig er flere og sammensatte. Klimaendringer og menneskets økte påvirkning på økosystemer og landskap, kan både direkte og indirekte ha hatt negativ betydning for fjellrevbestanden. Det at fjellrevbestanden i Skandinavia er så liten og oppsplittet er i seg selv en trussel.»

«Forskningen skal prøve å få en bedre forståelse av de økologiske faktorene som styrer fjellrevens vandring og se på forbindelsene mellom delbestandene, og i tillegg analysere dette opp mot pågående klimaendring.

For fjellrev er det viktig at områdene hvor det er naturlig for fjellreven å vandre mellom delbestandene ikke blir fragmentert. Etablering av vindturbiner i områder som er viktige for fjellrev øker sannsynligheten for økt tilstedeværelse av rødvov, som har en direkte negativ effekt på fjellrev gjennom konkurranse og predasjon. Det er gjort undersøkelser i fjellområder med tyngre tekniske installasjoner som høgspenningslinjer som viser økt dødelighet av fugl på grunn av kollisjoner, som igjen gir økt tilgang til matressurser for blant annet rødvov. Dette igjen har medført økt etablering og overlevelse for rødvov.

Større fjellområder som Hardangervidda, Finse, Dovrefjell, Sylane, Børgefjell, Saltfjellet, Indre Troms og Varanger er viktige *fjellområder med delbestander av fjellrev. Fjellrev er reetablert i flere av disse områdene. For å sørge for utveksling av individer mellom disse delbestandene er tilgjengeligheten til mellomliggende fjellområder avgjørende* for å hindre fragmentering og isolasjon.» (Vår kursivering).

NVFF konkluderer: Naturvernforbundet var sentral i arbeidet med å få økte bevilgninger til å ta vare på fjellreven tidlig på 2000-tallet. Tre viktige målsettinger – ta ut konkurrenten rødvov, stanse inngrep i og nærme fjellrevområder, og igangsette avl for å sette ut fjellrev. Dette arbeidet har langt

på vei lyktes, og i det foreslåtte området for vindindustri har det vært observasjoner av fjellrev fram til og med siste topplemenår i 2011. Et vindindustriområde vil uten tvil favorisere rødreven, og bli en betydelig hindring for å få tilbake en levedyktig fjellrevbestand.

Generelt om prognosene for landbasert vindindustri – kontra andre tiltak og havvind

Etablering av vindindustri vil føre til en nedgang i arbeidsplasser, nedgang i friluftslivet, reduserte fuglebestander, m.m. De berørte kommunene vil bli fratatt verdier som langt overstiger verdiskapingen i vindindustrien. Prognosene for at landbasert vindindustri vil bli utkonkurrert av havvind, endret seg nylig ved ENOVA sin milliardstøtte til Equinor for utvikling av flytende havvindpark.

Finmarkseiendommen er også en mektig aktør og den desidert største grunneieren i fylket, og har nå kommet offensivt ut på vindindustriarenaen. Utdrag fra FeFo-styret i sin behandling av Davvi vindpark av 28.11.2018:

«Tiltaket innebærer et betydelig inngrep i et tradisjonelt samisk utmarksområde hvor reindrift og naturbruk med høsting av utmarksressurser har eksistert i lang tid. Påvirkning fra vindmøller og linjenett, omfattende veiutbygging og etablering av veier, vil med stor sannsynlighet skade naturmangfoldet, fortrenge reindrifftsutøvelse og forringe utmarksbruken i området. Tiltakets virkninger som tap av reindriftsarealer og tradisjonelle jakt- og fangstområder og risiko for ubotelig skade på naturmangfoldet er svært bekymringsfullt. FeFo forutsetter at verdien av å bevare villmarkspreget områder må tillegges betydelig vekt, og at dette vurderes i lokal, regional og nasjonal sammenheng. Virkningen på friluftsliv og ferdsel samt reiseliv og turisme må også ha en stor plass i den konsekvensutredningen. Det samme gjelder støy og forurensing.

I tillegg til vitenskapelig kunnskap må reindriftens og lokalbefolkningens tradisjonelle praksis og kunnskaper innhentes.» (Vår utheving).

Oppsummert om temarapporter:

NVFF har satt søkelys på 7 av 21 temarapporter, og vi har spesielt vurdert om erfaringsbasert kunnskap inkludert samisk tradisjonskunnskap er blitt innhentet og vurdert i de ulike temarapportene, og likedan om lokal og regional kunnskap er blitt vurdert. NVE skriver i plansje fire «hva ønsker vi», og konkluderer selv: «En forsikring om at vi har fått med oss det som er relevant. NVFF har vektlagt naturmangfoldlovens § 1, §8 og § 14, og Finnmarksloven. (Se vedlegg).

Kalvvatn-saken – kort historikk om en viktig vindindustrisak:

Kalvvatn-saken er en viktig vindindustrisak som bør få følger for Nasjonal ramme for vindkraft.

2014 03.31 Fred. Olsen får innvilget konsesjon fra NVE.

2014 Mai – landsstyrevedtak i Naturvernforbundet mot utbyggingen i Kalvvatnan.

2014 Stormarkering 26-27 juli i Gaelpie: arr. Voengelh – og Aarjel- Njaarke rbd og Naturvernforbundet – årets største natur – og urfolksdemo!

2014 12.10 Stor delegasjon til NVE med begge reinbeitedistriktene, lederen i NRL og leder og generalsekretær i Naturvernforbundet m.fl.

2015 mars – årsmøteuttalelse NNV i NT – for første gang på sørsamisk!

2015 16-17 juni OED på klagebefaring på Terråk og ved Kalvvatnan

2015 27.08 Møte med FN sin spesialutsending for urfolkssaker i Hemavan.

2016 01.12. Konsultasjon med OED – reinbeitedistriktene og NNV som observatør.

2016 08.25 Ungdomsdelegasjon fra Voengelh-Njaarke med Natur og Ungdom, Naturvernforbundet og NSRu.

2016 11.11 Endelig avslag på konsesjon fra OED.

Utdrag fra jusprofessor Kirsti Strøm Bull sin innledning på vindindustrieminar i Tromsø 09.06.2018:

“ NVE ga konsesjon i 2014. Det ble klaget fra reindriftsgruppene i området, Sametinget og naturvernorganisasjoner. Klagen ble tatt til følge. Konsesjonen var ifølge OED (Olje- og energidepartementet) i strid med artikkel 27 i konvensjonen (konvensjonen for sivile og politiske rettigheter, SP). Det der er en usedvanlig interessant avgjørelse sett på bakgrunn av alle departementer, at det skulle være OED som gikk i bresjen for å løfte denne her artikkel 27, det var det vel ingen som hadde trodd, og med en FrP-statsråd i førersetet. Og det er nesten et studium verdt.

Og departementet viser videre til den betydningen reindriften i dette området har på opprettholdelse og videreføring av den sårbare sørsamiske kulturen og språket, og konkluderer etter dette har departementet kommet til at det ikke er grunnlag for å gi konsesjon til Kalvvatnan vindkraftverk. Og de sier altså så klart et sted, at selv om dette er bra ting å gjøre, så er det i strid med SP 27 som går foran. Veldig sterke uttalelser, og det er et åtte siders vedlegg om forståelse av folkeretten. Det er helt ... Det er helt strålende.

Det er bare synd at Fosen var da gitt konsesjon før dette, for akkurat det samme kunne anføres på Fosen. Men det var tidligere. Samme vurdering gjorde OED i Mosjøen vindkraftverk.»

På bildet: Naturvernforbundet sin delegasjon på innspillmøte i Hammerfest 17.06.2019. Fv. Maren Esmark, generalsekretær, Geir Jørgensen regionsekretær Nord-Norge, Leif Gøran Wasskog leder Finnmark, Annie Henriksen leder Vest-Finnmark, Anne Lise Mortensen leder Troms, Kjell M. Derås styremedlem Porsangerfjorden og Bjørn Økern, leder Nordland.

NVFF konkluderer:

På bakgrunn av kunnskap på de syv temarapportene vi har drøftet, blir konklusjonen entydig. Området 44 Vest-Finnmark tas ut av nasjonal ramme for vindkraft. Arbeidet med nasjonal ramme fullføres, og vedtatt nasjonal ramme for vindkraft, kan bli et viktig redskap for å beskytte naturmangfoldet – inkludert naturgrunnet for samisk kultur, mot vindindustriens vekstplaner i Finnmark.

Naturvernforbundet i Finnmark 26.09.2019

Leif Gøran Wasskog, leder.

Vedlegg

Fra finnmarksloven:

§ 1. Lovens formål

Lovens formål er å legge til rette for at grunn og naturressurser i Finnmark fylke forvaltes på en balansert og økologisk bærekraftig måte til beste for innbyggerne i fylket og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv.

§ 6. Finnmarkseiendommens rettsstilling

Finnmarkseiendommen (Finnmárkkuopmodat) er et eget rettssubjekt med sete i Finnmark som skal forvalte grunn og naturressurser mv. som den eier i samsvar med lovens formål og reglene i loven her for øvrig.

§ 7. Finnmarkseiendommens styre

Finnmarkseiendommen ledes av et styre på seks personer.

Finnmark fylkesting og Sametinget velger selv tre medlemmer med personlige varamedlemmer hver. Medlemmene og varamedlemmene skal være bosatt i Finnmark. Blant medlemmene valgt av Sametinget skal minst ett styremedlem og vedkommendes varamedlem være representanter for reindriften. (kun utdrag av denne paragrafen.)

Fra Naturmangfoldloven:

§ 1. (lovens formål)

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som *grunnlag for samisk kultur*.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik *samisk bruk*, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 14. (vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser og samiske interesser)

Tiltak etter loven her skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser.

Ved vedtak i medhold av denne loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnlaget for samisk kultur.